

## MARIBORSKI

## VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2440  
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik  
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš  
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

## Državlјanska vojna v Grčiji

Grške notranje razmere — Vesti o zmagi vlade so bile preuranjene —  
Venizelos gospodar Krete in otočja — Ukrepi vlade — Ostri boji na  
severu — V ozadju Italija?

Maribor, 4. februarja.

Nemirna Grčija preživlja zopet revolucijo, ki jo hoče vlada s svojimi zvestimi četami zatreti skoraj v kali, preden bi mogli zarotniki razviti svojo akcijo v nevarne dimenzije. Kakor pri vseh povojnih grških revolucijah, posrečenih in ponesrečenih, igra seve glavno vlogo tudi tokrat vojska, ki je na Grškem sploh element neprestanih političnih perturbacij. Po uradnih poročilih stoji politično za revolucionarnim poizkusom stari, oblasti željni in trmasti Venizelos, ki se kljub svoji visoki starosti ne more sprijazniti z dejstvom, da je svojo življenjsko nalogo že dovršil in je čas tak, da stopajo na nekdanje njegovo mesto novi, mlajši, prožnejši ljudje. Vojaško se je pa pokazala iz ozadja senca že davno v politični emigraciji živečega generala Plastirasa. Kdor pa pozna grške notranje razmere, ve prav dobro, da namen obeh zakulisnih voditeljev revolucionarnega poizkusa ni čisto isti! Venizelosu je prav malo do Plastirasa, Plastirasu pa še manj do Venizelosa. Pa tudi idejne razlike so tu čisto brez vsakega pomena, saj jih prav za prav sploh ni, Caldaris ali Kondylis, Kondylis ali Plastiras, vse je eno in isto, razlika je le želja po ohranitvi ali pa pridobitvi oblasti.

Tako so grške revolucije, skupaj s sedanjo zelo nevarno, pojavi, ki so v političnem življenju držav in narodov najbolj žalostni. Rodi jih gola egoistična oblastželjnost, pri tem pa so strankarske razlike, ki tudi ne temelje na idejah, programih in ciljih, le gola dekoracija za boj med skupinami grške generalitete in ostalega častniškega zbora. Venizelos in njegovo opozicijsko je izkoristil general Plastiras samo zato, da bi pritegnil na svojo stran okoli Venizelosa strankarsko opozicijo, da bi se na ta način lažje dokopal do oblasti v Grčiji, kjer bi potem vladal ne s pomočjo Venizelosa in njegove opozicije, ampak s pomočjo svoje skupine častnikov, ki so nasproti sedanji vladi Caldarisa in vojnega ministra generala Kondylisa samo zaradi tega, ker oni ne vladajo in so kot nasprotni sedanji vladi Caldarisa in vojnemu ministru generalu Kondylisu, ki so upokojevi. Plastirasovi pristaši, ki so bili po Kondylisu upokojeni ali celo enostavno odstranjeni, dosegajo že sedaj precej visoko število.

Da so se Kondylisovi pristaši postavili za Caldarisovo vlado, je pa spet nasprotna igra enakih ciljev. Zavedajo se, da bi v primeru zmage revolucije pod režimom Venizelosa in Plastirasa doletela njih usoda, ki so jo sedaj deležni pristaši teh dveh. V resnici pa je Caldaris prav tako orodje generala Kondylisa, kot je Venizelos orodje generala Plastirasa in bi bil to tudi, ako bi se spet vrnil na položaj ministrskega predsednika Grčije. Demokracija, parlamentarizem in kar je še takega in podobnega, je le lepa dekoracija. Resnični odločevalci v notranji grški politiki so faktorji, ki jih ni niti v parlamentu niti v vladi, ker so tudi sami ministri le njihovi eksponenti, odvisni od njih ne samo v velikih, marveč celo v malih vprašanjih. Edini boj se bje med generalskimi klikami. Da se v takih razmerah drža-

va ne more razvijati normalno, kot bi bilo v interesu grškega naroda, njegovega gospodarstva, kulture, uprave itd., ni treba še dokazovati. Ta boj med generalskimi klikami, ki se je razvil do neženiranih ekstremov zlasti po odpravi monarhije in uvedbi republike, je za grški narod veliko zlo.

Kako daleč gredo tu strankarske in klikarske strasti, nam dokazujejo zlasti zunanje politični cilji pri revoluciji udeležene Venizelosa in generala Plastirasa. Ker je skupina sedaj v Grčiji vladajočih ljudi za balkansko sodelovanje proti intrigantskim namenom Italije, so Venizelos, Plastiras (ki živi v emigraciji v Italiji) in njuni ljudje iz gole strankarske in klikarske zagrizenosti proti balkanskemu sodelovanju za — Italijo! Ako bi bil Caldaris z Italijo, bi pa bil Venizelos sedaj gotovo proti njej! Italija seveda izkorišča ta položaj, opozicija pa izkorišča Italijo, od katere iščejo podpore za svoj legalni in ilegalni boj. V toliko bi bila zmaga sedanje vlade nad revolucionarnim poizkusom Venizelosa in Plastirasa sedaj tudi zmaga splošne balkanske in s tem naše stvari, zmaga nad težnjama Rima za stvar Balkana. To bi bila tu tudi edina svetla točka.

ATENE, 4. marca. Dasi je vlada že v soboto in včeraj ponovno razglasila po Grčiji in ostalem svetu, da je vstaja, ki sta jo pripravila bivši ministrski predsednik in vodja sedanje opozicije Venizelos in v emigraciji živeči general Plastiras že popolnoma zadušena, je položaj vendarle še vedno zelo resen. V Atenah in v stari Grčiji je vlada zares gospodarska položaja, njena avtoriteta v severni Grčiji, t. j. v Macedoniji in Traciji pa vendarle ni tako sigurna. Popolnoma v oblasti vstašev je pa velik otok Kreta. Ugotovljeno je, da je Venizelos na Kreti, kjer se koncentrirajo vse sile vstašev, ki so se polastili bojnih in drugih ladij ter se odpeljali tja. Vstaši so se polastili Krete popolnoma in prevzeli vso oblast na otoku v svoje roke. Venizelos je tam tudi že sestavil svojo novo revolucionarno vlado, od koder razvija svojo akcijo dalje, in je osvojil zlasti že nekaj otokov v Egejskem morju. Tudi v Macedoniji in Traciji imajo vstaši mnogo pristašev in mora zato vlada nastopiti z največjo previdnostjo in energijo. Vstaši na Kreti so bili pozvani, da se vdajo, kar pa še niso storili, in se zato pričakuje, da bo morala atenska vlada nastopiti proti njim z odkrito oboroženo akcijo. Vendar bo njeno delo težavno, ker imajo vstaši baje v svojih rokah večino mornarice. Vlada je poslala nad vstaško brodogradnjo letala, ki pa doslej še niso dosegla Bogvo kakšnega uspeha.

Vlada Caldarisa, ki se je na hitro rekonstruirala in pritegnila še nekatere skupine je poverila vsa polnomočja vojnemu ministru Kondylisu, ki je odredil zaenkrat delno mobilizacijo mornarice in tudi pehote v ozemlju stare Grčije. Ako bo potrebno, bo poklicanih pod orožje še več rezervistov, iz česar se da sklepati, da bi se utegnili razviti resnična državljanska vojna. Nad vso državo je proglašeno obsedeno stanje in uvedena so nagla sodišča, ki že poslujejo. Aretirano je ogromno število vidnejših voditeljev opozicije, ki so zapleteni v vstajo, kakor tudi upor

niških in nezanesljivih častnikov. Vsi ti so postavljeni pred nagla sodišča in bodo nekateri obsojeni na smrt ter takoj justicirani. Venizelos in ostali glavni voditelji vstaje, ki so na Kreti in drugod, so postavljeni izven zakona, kar pomeni, da jih lahko vsakdo ubije, ne da bi bil zato klican na kakršnokoli odgovornost.

ATENE, 4. marca. Vstaja venizelistov zavzema od ure do ure večji obseg. Vla da doslej vstašev še ni nikjer dokončno premagala. Sedaj ni nobenega dvoma več, da je vodja vstaje Venizelos, ki je, kakor znano sovražnik balkanske zveze in zastopnik italofilske smeri v grški zunanji politiki. Na Kreti je ustanovil svoj revolucionarni triumvirat. S Krete obvlada vse otočje Egejskega morja. Pa tudi v severni in vzhodni Grčiji je vstaja v popolnem razmahu. Mnogi kraji so v oblasti vstašev. Vlada je postavila na

čelo svojih čet vojnega ministra generala Kondylisa, ki je že odpotoval na sever. Mobilizacija, ki jo je odredil, se pa precej duši v splošnem kaosu. Včeraj so se razvili ostri boji, pri katerih je dosegla vlada le neznatne uspehe.

Proti Krete odposlana letala so se morala vrniti brez uspehov, ker so zašla v krivni ogenj uporniških ladij. Davi so bile poslani tja nove eskadrile letal, ki so pričele obmetavati z bombami kraje na otokih, ki so v rokah vstašev. Odločitev se pričakuje šele v nekaj dneh. Odločitev pa ni več na otokih, ki so trenutno za vlado izgubljeni, ampak v severni Grčiji. Tam se bo odločilo, kdo bo zmagal.

ATENE, 4. marca. Vladni listi — vsi drugi so ustavljeni — očitajo Venizelosu, da stoji v službi Italije in hoče tudi obnoviti monarhijo in se poslužuje onega Konstantinovega sina, ki je v sorodstvu z angleško vladarsko hišo.

PARIZ, 4. marca. Po zadnjih vesteh iz Grčije se blijejo v severni Grčiji sriditi boji med vstaši in vladnimi četami. Vladne čete so si priborile v Seresu sicer neke položaje, povsod drugod so pa bile ali odbite ali celo poražene. Državlјanska vojna divja dalje.

## Bratstvo Francije in Italije

VELIK LAVALOV GOVOR O PRILIKI OBISKA IN PARAD GARIBALDINCEV V PARIZU.

PARIZ, 4. marca. Včeraj je bil tu sprejem garibaldincev, ki so se za časa svetovne vojne borili na strani Francije v Argonih, ki se je razvil v velike minifestacije francosko-italijanskega prijateljstva. Govoril je tudi zunanji minister Laval, ki je slavil sodelovanje Italije in Francije, doseženo ob priliki zadnjega sestanka v Rimu. Laval je dejal, da je mir v Evropi še vedno v nevarnosti, dasi ga vsi zagovarjajo in želijo. Da se rešimo sedanje depresije, morajo imeti vsi, ki so odgovorni za nadaljnji razvoj, pogum izpolniti svoje naloge. Evropska varnost se mora organizirati. Pogajanja za podonavski in vzhodni pakt se morajo nadaljevati. Po sestanku v Rimu in Londonu vstajajo nova upanja.

Da se prepreči katastrofa, mora biti Francija močna in spoštovana. Pri vseh pogajanjih mora biti zavarovan njen prestiž. Francija nima nobenih ambicij in tajnih namenov. Njena skrb je le ohraniti mir in ustvariti mednarodno solidarnost. Laval upa, da bo letošnje leto veliko leto miru, za katerega je pa treba še veliko dela. Francija bo storila vse, da doseže veliko spoprijateljstvo in pobratenje vseh onih, ki so dobre volje. Odpraviti se mora nezaupanje in uvesti novo politično kakor tudi gospodarsko sodelovanje v korist človeštva in ustvaritev nove civilizacije. Laval bo delal za Francijo, Mussolini pa za Italijo, toda oba v istem duhu in v namene istih ciljev.

## Odstop Gömböseve vlade

BUDIMPEŠTA, 4. marca. Akcija grofa Bethlena proti Gömbösu se je razvila v zadnjem času v dimenzije, ki so ogrozile obstoj sedanje vlade. Notranji minister Keresztes-Fischer, ki je že ponovno hotel izstopiti iz vlade, je sedaj dokončno demisioniral. Danes se je sestala Gömböseva vlada k odločilni seji, ki se je razvila zelo dramatično in končala s sklepom, da odstopi Gömbös skupaj z vsem kabineto. Spor se je razvil okoli reform naperjenih proti aristokratom in njihovim interesom. Gömbös se je podal takoj nato k regentu Horthyju ter mu sporočil demisijo, ki je bila sprejeta. Kdo bo Gömbösov naslednik, trenutno še ni znano, največ izgledov pa ima nedvomno bivši ministrski predsednik grof Štefan Bethlen.

SMRTNE OBSODBE V AVSTRIJI. DUNAJ, 4. marca. V soboto je bil v Solnogradu zaključen proces proti 20 narodnim socialistom iz Pinzgaua, ki so bili obtoženi vtihotapljanja orožja in razstrelil iz Nemčije. Sedemnajst obtožencev je bilo obsojenih na smrt, 3 pa na večletno ječo.

## LAVAL NAMESTO SIMONA.

LONDON, 4. marca. Tu so se razširile vesti, da sir Simon ne bo v nobenem primeru potoval v Moskvo, pa tudi lord Eden ne bo šel tja. Namesto njiju naj bi odpotoval francoski zunanji minister Laval obenem v Moskvo, Varšavo in Prago. V Parizu se ta vest niti ne potrjuje niti ne zanika.

## NOVO ANGLEŠKO MINISTRSTVO.

LONDON, 4. marca. Minister pošte, brzojava in telefona sir Kindsley Wood, je imenovan za šefa vladnega oddelka za propagando. To je prvi angleški propagandni minister, ako se ne upošteva svoječasn izredni položaj lorda Northcliffea.

## ROMUNIJA SE HOČE OSAMOSVOJITI.

BUKAREŠTA, 4. marca. V zbornici je dovršena velika debata o oboroževanju. Mnogi poslanci so ostro nastopili proti nakupovanju vojnega materiala v tujini in zahtevali, da se da večja pomoč domači industriji in naj bi se Romunija na ta način osvobodila uvoza vojnega materiala.

## SIAMSKI KRALJ ODSSTOPIL.

PARIZ, 4. marca. Siamski kralj Prajandhipok je včeraj podpisal svojo abdikacijo.



# Dnevne vesti

## Grozno dejanje zblaznelega človeka

BLAZNI KARAŠ IZ KROGA POBIL MURSKOSOBOŠKEGA TRGOVCA LEOPOLDA HIRSCHLA.

Dogodek, ki se je odigral preteklo soboto popoldne v Murski Soboti, je silno razburil vse mesto. Iz bližnje vasi je prišel v mesto zblaznjeni mlajši mož, ki je napadel najprej trgovca Hirschla in ga smrtno nevarno pobil na tla. V afektu pa je grozil, da mora pobiti 100 Židov in 100 Kranjcev.

Omenjenega dne popoldne so pokopali v Krogu pri Murski Soboti prevžitkarja Karaša. Karaš je izročil svoje posestvo hčerki, pri kateri je stanoval tudi njen 24-letni brat Edo, ki se mu je že pred leti omračil um. Zadnja 3 leta je bil zdrav, toda ne popolnoma, vendar pa ljudem ni bil nevaren. Očetov pogreb je silno vplival na njegove strte živce. Odsel je, ko so pokopali očeta, v Mursko Sobotu in se tam napil. Kolovratil je po Lendavski cesti in zavil v Hirschlovo trgovino z mešanim blagom ter zahteval cigarete. Trgovca Leopold Hirschl mu je postregel s cigaretami, ko pa je zahteval od njega denar, ni hotel zblazniti človeka o tem ničesar vedeti. Ker mu je tr-

govce skušal cigarete odvzeti, je planil na trgovca in se pričel z njim prerivati. Pograbil je stol in pričel z njim neusmišljeno tolči po trgovcu. Lotil se je tudi trgovčeve žene, ki je prišla na pomoč svojemu možu. Ko je blaznež opazil kri na trgovčevi glavi, ga je to še bolj razburilo. Vzel je s štedilnika v trgovini železni obroč in ga z njim tako silno udaril po glavi, da mu je razbil lobanjo. Trgovce se je zgrudil na tla in omedlel. Blaznež pa ni odnehal. Razmetal je vse po trgovini in divje kričal, da mora še tekom popoldneva usmrtiti najmanj 100 Židov in 100 Kranjcev. Le z največjo težavo se je posrečilo ljudem obvladati blaznega človeka in rešiti iz njegovih rok prestrašeno trgovčovo ženo.

Trgovca Hirschla s smrtnonevarno ranjenega prepeljali v bolnišnico, kjer so ga zdravniki operirali. Imajo pa silno malo upanja, da bi ostal živ. Iz razpoke na lobanji so mu pogledali možgani. Blazneža so odgnali orožniki v zapor.

## Občni zbor Društva jugoslovanskih upokojencev

Včeraj dopoldne je bil v Narodnem domu občni zbor mariborskega Društva Jugoslovanskih upokojencev. Občnega zbora se je udeležila tudi delegacija upokojencev iz Ptuja. Zborovanje je vodil predsednik, upokojeni dvorni svetnik Kronvogel. Iz njegovega poročila je razvidno, da se je društvo v pretekli poslovnici dobi zelo trudilo in si mnogo prizadevalo za izboljšanje državnih upokojencev. Poslalo je več resolucij na mnoga merodajna mesta. Iz tajniškega poročila, ki ga je podal upokojeni nadučitelj g. Anton Ogorelec, je razvidno, da šteje društvo 1167 članov.

Blagajnik upokojeni okrajni tajnik g. Ivan Koudelka, pa je poročal, da je imelo društvo v pretekli poslovnici dobi 13.319 Din dohodkov in 12.131 izdatkov ter da znaša društvena imovina nekaj nad 7000 Din. Po podanih poročilih je bilo na dnevnem redu vprašanje morebitne združitve mariborskega društva z ljubljanskim. Razvila se je dolgotrajna debata in je bil sprejet sklep, da bo ostalo mariborsko društvo samostojno, da

pa bo delovalo vselej v najtesnejših stikih z vsemi ostalimi organizacijami državnih upokojencev.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika upokojeni dvorni svetnik g. dr. Kronvogel, za I. podpredsednika višji poštni svetnik Matej Vrbnjak, za II. podpredsednika upokojeni prof. doktor Zmavec, za tajnika nadučitelj Anton Ogorelec, za tajnikovega namestnika upokojeni carinski uradnik Franjo Berložnik, za blagajnika upokojeni okrajni tajnik Ivan Koudelka, za njegovega namestnika upokojeni šolski upravitelj Jože Purkhardt, za odbornike pa upokojeni dvorni svetnik dr. Franc Peitler, upokojeni orožniški narednik Jakob Sinko, upokojeni polkovnik Jakob Razlag, upokojeni podpolkovnik Hinko Lopanj, upokojeni višji železniški kontrolor Josip Smerdu, upokojeni poštni ravnatelj Ivan Kramer, upokojena učiteljica Emica Kramerjeva, upokojeni preglednik finančne kontrole Ludvik Zneiderl, za namestnike pa Anton Fabjan, Mihael Bobek, Marko Vogrinc, Josep Masten in Ivan Jug.

## Pozdravni večer za g. ravnatelja Sedlarja

Povodom imenovanja g. Sedlarja za finančnega ravnatelja, je Gospodarsko predstavništvo novemu šefu našega najvišjega davčnega oblastva v banovini, ki se je mudil v Mariboru zaradi zasedanja reklamacijskega odbora, priredilo dne 27. m. m. pozdravni večer v ožjem krogu, na katerem so se poleg članov reklamacijskega odbora zbrali predstavniki obrta, trgovine in industrije.

Na sestanku, ki ga je počastil s svojo navzočnostjo tudi zastopnik mestnega poglavarstva, in ki je po obsegu in vsebini bil izraz odkritega veselja nad imenovanjem novega ravnatelja in prijateljske pristrčnosti, so po pozdravu predsednika Gospodarskega predstavništva g. Andreja Oseta mnogoštevilni govorniki neprikrito dali duška svojemu radostnemu razpoloženju. Govorili so med drugimi naš nestor pridobitnikov g. Zadravec, zastopnika obrtnikov gg. Bureš in Vahar, zastopnika trgovine gg. Oset Miloš in Pinter, zastopnik gostilničarstva g. Valjak, zastopnik industrije g. Roglič, zastopnik mesta g. ravnatelj Rodošek.

Vsem se je v iskrenih besedah zahvalil g. finančni ravnatelj, ki je tudi pri tej priliki dokazal, da poleg službenih dolžnosti prav dobro pozna tudi gospodarski položaj svojega področja. Večer je potekel v najprijetnejšem razpoloženju in pričla o vdanosti in spoštovanju, ki ga gojijo gospodarski sloji napram oblastvenim organom, če naslonijo izvrševanja

nje javne službe na osebno poznavanje gospodarskega in socialnega položaja svojega področja.

## Masarykova proslava

je bila včeraj v nedeljo dopoldne ob 10. v gornji dvorani Narodnega doma. Proslava, ki jo je organiziral tukajšnji Češki klub, je bila namenjena počastitvi 85-letnice prezidenta češkoslovaške republike T. G. Masaryka. Uvodno pozdravno besedo je imel češki učitelj g. Drly, ki je v nadaljnjih izjavah izrazil pomen proslave enega največjih mož sodobne Evrope. Slavnostno besedo je govoril klubov predsednik g. F. Bureš, ki je v toplem zanosu prikazal uspehe vztrajnega dela prezidenta Masaryka za svojo domovino. Uvodoma se je slavnostni govornik g. F. Bureš spomnil tudi našega velikega kralja Zedinitelja, čigar mučeniška smrt je povzročila tudi v čeških srcih globoko bol. Na sporedu proslave je bil dalje nastop solistne prof. Vedra-love, ki je ponovno pokazala vse odlike koncertne pevke, razen tega deklamacije čeških dečkov in deklic. Vojaška godba je s svojim sodevanjem povzdignila potek proslave. Poleg nekaterih izbranih čeških skladb je odsvirala tudi češkoslovaško in jugoslovansko himno. Včerajšnja proslava je bila lepo spričevalo zvestobe in ljubezni, ki jo gojijo mariborski Čehi do svojega velikega prezidenta in voditelja.

Najveselejše preblijete pustni torek v »Veliki kavarni«. V sredo pojedina slani-kov in nastop Svengalija.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormaalno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turi, marsikateri katari, motne sluznice preidejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefovo« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nov poveljnik dravske divizije. Za poveljnika dravske divizije v Ljubljani je imenovan divizijski general Peter Nedeljkovič.

Tujiški promet. V februarju je bilo pri policiji prijavljenih 1418 oseb. Od teh je bilo 445 tužcev, in sicer 64 z Dunaja, 21 iz Gradca, 360 pa iz drugih tujih mest.

Din 10.000 za spomenik blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju prispevajo uradniki in nameščenci mestne občine mariborske v smislu sklepa društva magistratnih usluž-bencev.

Dar. Namesto venca na grob ge. Apolonije Skuške je daroval Protituberkulozni ligi g. Maks Kert 50 Din. Denar naj dvigne PTL v upravi našega lista.

Občutna globa. Vsakdo, ki si namera va nabaviti radio aparat si mora še pred instalacijo preskrbeti potrdilo od pošte, da je plačal odrejeno takso za radio aparat. Kdor bi tega potrdila ne imel in bi kljub temu instaliral aparat bo kaznovan z občutno globo 900 Din. Opozorjamo na to vsakogar, ki si namerava nabaviti radio.

Rekrutacija mladeničev tužcev, ki bivajo v Mariboru. Naborniki obvezniki roj. letnik 1908—1915, ki stannjejo v Mariboru, niso pa v Maribor pristojni, vendar se želijo udeležiti nabora v Mariboru, se pozivajo, da se po spodaj označenem redu zglase v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11, desno, soba št. 4 med uradnim časom: r. l. 1908 in 1909 4. in 5. marca, r. l. 1910 in 1911 dne 6. in 7. marca, r. l. 1912 in 1913 dne 8. in 9. marca, r. l. 1914 in 1915 dne 11. in 12. marca. S seboj morajo imeti krstni in do movinski list ali potrdilo o začasnih ne-sposobnosti ter 5 in 20 Din kolek za prošnjo, da se od pristojnih voj. okrožij pri-skrbi dovoljenje. Naborni obvezniki, ki stanujejo v Mariboru in so pristojni v najbližnje okoliške občine, naj teh prošni ne vlagajo, ker se morajo udeležiti nabora s pristojnimi občinami, za katere bo rekrutna komisija tudi poslovala v Mariboru.

Mizarski risarski tečaj. Mizariji, ki so se priglasili za risarski tečaj, se naj se-stanejo v sredo 6. marca 1935 v resta-vraciji Gračner na Koroški cesti — na-sproti restavraciji Čeligi — in sicer ob 8. uri zvečer. S seboj naj prinesejo pri-prave za risarski tečaj. Pri tej priliki se lahko sprejmejo še nove prijave. Tečaj izpitnih predavanj se ne more še pričeti, ker še ni dovolj udeležencev prijavljenih. Prijavni rok se podaljša do 10. t. m. in se bo tečaj odložil, če dotlej ne bo do-volj prijav.

»Službeni list« dravske banovine ob-javlja v letošnji 18 številki: zakon o kon-venaciji odškodnine delavcem za nezgode pri delu med Jugoslavijo in Argentino; tolmačenje k členu 18. uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov; uredbo o spremembi uredbe, po kateri so veljali predpisi o krošnjarijenju; pra-vilnik o dopolnitvi pravilnika o opravljanju državnega strokovnega izpita v kmetijski stroki za uradniške pripravni-ke s fakultetno izobrazbo; popravek v uredbi o olajšavi glede zemljarine za davčno leto 1935.; delitev dosedanje ka-tastrske občine Mali Brebrovnik in usta-novitev nove katastrske občine Mali Brebrovnik; objave banske uprave o po-biranju občinskih davščin v letošnjem le-tu; objavo o razpisu izpitov za graditelje visokih in nizkih zgradb in za elektro-tehnike v pomladanskem terminu ter razne objave iz »Službenih novin«.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek 4. marca ob 20.15 je »Ja-ponski večer« s skioptičnimi slikami, predvajanjem japonskih plesov in petjem japonskih pesmi. Priredita ga Tsuncko-Kondo-Skušek in gdč. Erika Skušek v Ljubljane.

## Narodno gledališče REPERTOAR.

Ponedeljek, 4. marca: Zaprtlo.

Torek, 5. marca ob 15. uri: »Janko in Metka«. Otroška predstava »Znižane cene«.

Sreda, 6. marca ob 20. uri: »Veseli kme-tiči«. Red A.

Otroška predstava na pustni torek po-poldne. Na pustni torek ponove ob 15. uri priljubljeno bajno igro s petjem, ple-som in godbo »Janko in Metka«. Igra je prirejena po znani pravljici in jo je deca sprejela z velikim veseljem. Veljajo znižane cene.

Abonentje reda A prejmejo v sredo 6. t. m. najprivlačnejšo letošnjo opereto »Veseli kmetiči«.

Premiera Šorltjevih »Blodnih ognjev« bo v kratkem. Redko je ljubljansko ob-činstvo sprejelo kako domačo novost s tako toplo simpatijo, kot so je bili »Blod-nji ognji« deležni ob nedavni krstni pred-stavi. Pisatelj je bil ponovno klican pred zastor ter so ga burno aklamirali. Igro samo približuje sodobnemu gledalcu nje-na snov, vzeta prav iz dejanja in neha-nja naših dni. Mariborsko uprizoritev režira Vl. Skrbinešek.

Zlatko Balokovič koncertira v petek 8. t. m. v mariborskem gledališču. Slavn virtuoz na gosli, se je pravkar povr-nil s triumfalne turneje po Rusiji, kjer je absolviral nešteto koncertov. O višini njegove umetnosti govoriti je odveč. Kri-tike svetovnega tiska ga ne morejo pre-hvaliti. Umetnik odsvira svoj zanimivi spored na originalnih Stradivarijevih go-slih, ki so ga stale v naši valuti pet mili-jonov dinarjev. Pri glasovirju njegov stal ni spremljevalec Helmut Baernard. Za koncert veljajo operne cene. Bloki ne veljajo.

## KINO

### GRAJSKI KINO

Ponedeljek Silly-Milkly miške.

Od pustnega torka dalje sijajna veseloigra

## Charlijeva tetka

Smeh, zabava, veselje, v glavni vlogi: ps Paul Kemp.

Kino Union. Do vključno torka pusto-lovni film »Roman noči«. Liane Haid. Gustav Diessel.

Pri boleznih želodca, črevesja in pre-snavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne or-gane do rednega delovanja in tako olaj-ša tok hranilnim snovem, ki preidejo v kri.

Stoletnico rojstva znamenitega sklada-telja Modesta Musorgskega proslavi Glas-bena Matica na koncertu v sredo 13. mar-ca v Unionski dvorani z izvedbo nje-gove skladbe »Poraz Senaheriba« za zbor in orkester. Dejstvo, da je to prva izvedba tega dela v Mariboru, bo goto-vo privabilo veliko število poslušalcev. Vstopnice so v predprodaji pri ge. Z. Brišnikovi in g. Höferju.

Na pustni torek koncert pri Renčljnu. Vstop prost.

Radio Ljubljana. Spored za torek 5. t. m. Ob 11: šolska ura; 12: plošče; 12.50: poročila; 13: čas, plošče; 18: otroški ko-tiček; 18.20: narodne popevke; 18.40: nemščina; 19.10: pravna ura; 19.30: na-cionalna ura; 20: čas, jedilni list, pro-gram za sredo; 20.10: pestri večer.

Roparski napad na dravski brvi. Ko se je sinoči okrog 8. ure vračal po drav-ski brvi proti domu v Studence 14-letni trgovski vajenec St. Ledinek v družbi dveh tovarišev, ga je sredi brvi napadel neznan mlajši mož. Zagrabil ga je za glavo in mu vrgel v oči paprike pomer-sane s soljo. Nato mu je s silo odvzel denarnico, v kateri je imel 6 Din. Po ja-padu je zbežal ob bregu Drave in izgubil brez sledu.

Vremensko poročilo mariborske mete-orološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 1,2 stopinjo C nad ničlo; mini-malna temperatura je znašala 0,8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 16 stopinjah 738,9, reduciran na ničlo pa 736,8; relativna vlaga 88; vreme je oblač-no in sneži; vremenska napoved napo-veduje padec temperature in poslabša-nje vremena.



# Glas obrtništva severne Slovenije

GOSPODARSKA KONFERENCA ZVEZE OBRTNIH DRUŠTEV V MARIBORU. OBŠIRNA RESOLUCIJA Z ZAHTEVAMI OBRTNIŠTVA.

V nedeljo dopoldne je bila v spodnji dvorani pri »Orlu« gospodarska konferenca, ki jo je sklicala Zveza obrtniških društev za dravsko banovino. Zborovanja so se udeležili delegati treh avtonomnih mest in 13 srezov. Na zborovanju so se obravnavala za obrtništvo pereča gospodarska, socialna in politična vprašanja ter so se zadevni sklepi strnili v resolucijo. Po otvoritvi zborovanja po g. Vahtarju je sledil najprej referat podpredsednika zbornice za TOI g. Josipa Rebeke. V izčrpnih izjavah je poudarjal težkoče in nadloge, s katerimi se mora danes boriti obrtniški stan ter prizadevanja Zveze obrtniških društev dravske banovine, da se težak položaj, v katerem je naše obrtništvo, izčisti in izboljša. Volilni proglas Jevtičeve kraljeve vlade je prinesel obrtništvo iskre novega upanja in novih nad v boljšo bodočnost. Referent je ob zaključku naglašal okoliščine, da naj bi imelo obrtništvo v parlamentu zastopnike iz svojega stanu. Drugi referat, ki ga je imel g. Iglj iz Ljubljane, pa je vseboval važne socialno obrtniške zadeve. V zvezi z obema referatoma se je razvila živahna debata, ki so se je med drugim udeležili Vahtar, Sojč, Novak, Podgoršek in Kancler iz Ptuj in drugi. Ob zaključku se je sprejela sledeča resolucija:

1. Obrtništvo stoji neomajno na načelu nacionalnega edinstva, ki ga je svečano proglasil pokojni kralj Aleksander I. Zedinitelj, obenem pa v tem okviru tudi na načelu popolne dekoncentracije državne uprave po banovinah kot upravnih in samoupravnih edinicah. Zahteva tako preureditev uprave, da bo zajamčeno spoštovanje, pa tudi točno, enako in nepristransko izvrševanje zakonov.

2. Z zadovoljstvom jemlje na znanje zlasti oni del deklaracije vlade g. Bogoljuba Jevtiča, ki posveča svojo pažnjo napredku obrtništva in gospodarstva sploh.

3. Zbor opozarja, da so številna moč obrtništva, njegova vloga v socialni in gospodarski strukturi naroda in tudi njegov vpliv na politično gibanje v narodu tako močni, važni in odločilni, da predstavlja obrtništvo poleg kmeta enega glavnih slojev naroda. To obrtništvo, ki je najvažnejši faktor naše gospodarske osamosvojitve, je danes v naravnost obupnem gospodarskem položaju, ker je padla njegova zaposlitev v teku samo zadnjih dveh let za 50—80%. Cene sirovinam so ostale ali se deloma dvignile, izdelkom pa so rapidno padle. Na drugi strani pa so se pojavile nove in višje obremenitve z javnimi dajatvami, obenem pa osobito v običajnih strokah

naravnost nezasiščana konkurenca velepodjetij, ki notorično delajo s tujim kapitalom. Dolgovi obrtništ, znašajo samo v denarnih zavodih v dravski banovini okroglo 150 milijonov dinarjev, blagovni in drugi dolgovi pa najmanj še enkrat toliko. Obrt zato propada.

4. Da se izboljša položaj obrtništva, smatra zbor za potrebno, da se čimprej izvedejo ukrepi za poživitev gospodarske delavnosti, ki jih je napovedala in deloma tudi pričela izvajati kraljevska vlada. Osobito pa smatramo, da je treba omogočiti zaposlitev obrtništva in nje govega pomožnega delavstva z javnimi deli, s popočno ukinitvijo režijskih del državnih in samoupravnih institucij ter z opustitvijo delavnic raznih državnih zavodov in oddajanjem teh del čim širšemu krogu obrtništva; v ta namen naj se izpremenijo določbe zakona o državnem računovodstvu tako, da bo omogočena uspešna konkurenca tudi malemu obrtniku. Z najenergičnejšimi ukrepi je treba zaščititi obrtnika pred nelegalno konkurenco. Glede davčnih olajšav vztrajamo na predlogu, ki ga je stavila Zbornica za TOI v Ljubljani po svojem obrtnem odseku in si ga je osvojila tudi konferenca zbornic v Beogradu. Obrtniku naj se s primernimi ukrepi omogoči, da bo svoje plačilne obveznosti mogel izpolnjevati tako, da pri tem ne bosta ogrožen njegov obstoj in gospodarska delavnost. V ta namen je potrebno, da se obrestna mera še nadalje zniža, obrtniku-zadolžniku pa da možnost zakonito urejenega obročnega odplačila dolga, da se s tem omogoči na pravičen način njegova razdvojitve.

5. Obrtništvo ugotavlja, da obstoječi trgovinski odnosi napram tujini v veliki meri povzročajo nerentabilnost kmetijskega gospodarstva in propadanje kmeta, neurejene razmere v zaposlitvi in zaslužku pa popolno oslabitev kupne moči delavstva in uradništva. Zato zahteva, da se s primerno zunanjetrgovinsko in agrarno politiko izboljša položaj kmeta, z ureditvijo uradniških odnosov in v mednjih vprašanj pa dvigne kupna moč uradnika in delavca.

6. Obrtništvo kot važen politični činitelj zahteva, da se mu v narodnem predstavništvu zajamči primerno zastopstvo in v ta namen v parlamentarni delegaciji dravske banovine da vsaj 6 mest, kar bi ustrezalo tako njegovi gospodarski in socialni važnosti kot tudi številčni moči.

7. Predsedstvo Zveze obrtnih društev za dravsko banovino se pooblašča in se mu naroča, da te naše zahteve na primeren način brez odloga sporoči merodajnim činiteljem.

## Humanitarne akcije

DRUŠTVO ZA PODORO REVNIH UČENCEV V MARIBORU.

Društvo je imelo pretekli teden svoj občni zbor, ki je nudil vsem dobrotnikom in prijateljem ubogih otrok vpogled v delovanje preteklega društvenega leta. Obdarovanih je bilo 740 otrok, in sicer 317 dečkov in 423 deklic. Razdelilo se je: 344 parov čevljev, 145 deških, 195 dekliških oblek, 19 deških hlač, 226 kom. deškega in 230 kom. dekliškega perila, 315 rutic, 64 kom. volnenih izdelkov, 28 zavojev volne, 5 kg testenin, 100 kom. zvezkov, svinčnikov, peres in radirk.

Dohodkov je imelo društvo 65.631 Din, ki so bili vsi v prilog domačim čevljarjem, krojačem, šiviljam in tvrdkam. Pred vsem se je odbor oziral na brezposelne, da jih podpre s stalnim zaslužkom med letom. Največja podpora dobrotelne usta nove je bila mestna občina, ki je z zneskom 50.000 Din omogočila božično obdarovanje in banska uprava z blagom. Nadalje Mestna hranilnica s 500 Din. Pošojilnica s 300 Din in dobrotniki: Wögeter, gg. državnega sodišča, Plemelj, Derwuschek, Podp. dr. žel. delavcev, Vzajemnost, Ašič, Kovina, Ljubljanska kreditna banka, Pinter & Lenart, Kiffmann R., senator Ploj, Platzer, Scherbaum Gustav, Ussar Maks, Stickler Ida, Nassimbeni, Prva hrvatska štedionica, Lininger, Halbärth-Reiser, Unio družba, Heinz,

Thür. Dr. B. Ipavic, Hausmaninger, dr. Kartin, dr. Leskovar, Sternad, Mr. Albanče, Jaš-Lesjak, Savos, Schmiderer, Pikel, Bernhard in tvrdke: Freund, Berg, Kosi, Hutter, Lah, Szinitz, Suppančič, Ludv. Franz, Turač, Jančič, Pucher, Weixl, Zadruga državnih nameščencev, Kormann nasl., Šegula, Dolček in Marini, Bata, Tivar in dve neimenovani.

Društveni odbor se vsem iskreno zahvaljuje, posebno tudi pivovarni Union za dvorano, Pomladku Rdečega križa, tukajšnjim tiskarnam in uredništvom listov za pomoč in naklonjenost, kakor tudi mariborskemu občinstvu za poset naših prirediteljev. V odbor so bili imenovani gg.: Bračič, Jesih, Pinter, Pfrimer, Ramšak, Rode, Scheligo, Skušek, Stupca, Wögerer. Zastopnik občine g. Brandtner, pregledovalca računov: gg. Šparl in Haberman.

## Konjice

JNS v konjiškem srezu za Jevtičevo listo

Sreska organizacija JNS v konjiškem srezu je sklicala v četrtek 28. februarja izredno skupščino, katere so se udeležili zastopniki vseh občinskih in krajev-

nih organizacij iz vsega sreza polnoštevno. Prisotnih je bilo 125 delegatov. Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani Narodnega doma, ki je bila natlačeno polna. Zbor je otvoril in vodil predsednik, banovinski svetovalec in notar g. Rado Jereb, ki je uvodoma pozdravil prisotnega sreskega načelnika g. dr. Mateja Suhača in zastopnika glavnega odbora JNS iz Maribora g. dr. Rapotca. G. predsednik je podal kratek političen pregled o situaciji, ki je nastala po spremembi vlade. Pojasnil je, iz katerih razlogov se je JNS odločila, da bo pri skupščinskih volitvah podprla Jevtičevo listo. Zborovalci so pazljivo sledili govornikovim izjavam in soglasno odobravali sklep, da se tudi JNS v konjiškem srezu pridruži listi ministrskega predsednika.

Glavna točka zborovanja je bila določitev kandidata za skupščinske volitve. Kandidatov je bilo imenovanih že pred zborovanjem več, kar je povsem razumljivo, kajti vsak kraj, vsaka občina ima svoje interese in potrebe. Toda vsi zastopniki so si bili edini, da je treba vse nacionalne in napredne sile v srezu združiti in preprečiti vsako cepljenje. Po krajši debati so se vsi govorniki zedinili za najposobnejšega kandidata, moža, ki uživa zaupanje vsega sreza, notarja g.

Rada Jereba. Vsi ostali kandidati so umaknili svoje kandidature in je bil z veliko večino glasov izvoljen g. Jereb, ki je kandidature tudi sprejel. Za namestnika pa je bil soglasno izvoljen g. Berce, gostilničar in posestnik iz Špitaliča.

Kandidaturo g. Rada Jereba pozdravljajo vsi zavedni volilci konjiškega sreza, ker vidijo v njegovi osebi popolno garancijo za uresničenje njihovih želja in potreb, obenem pa obžalujejo, da se umakne iz politične arene konjiškega sreza dosedanj poslanec g. Gajšek, ki si je za srez pridobil ogromnih zaslug.

Čevlje sta kradla. V četrtek je v Slovenskih Konjicah uradni dan in je ves trg poln ljudi. To priliko sta hotela izkoristiti dva brezposelna postopača. Šla sta prosit mišičine v farovž, pa sta plačala dobroto s krajom novih moških čevljev. Trški redar, ki sta se mu zdela sumljiva, ju je ustavil in odvedel na orožniško postajo, kjer so jima pretipali obisti. Po kratkem tajanju sta priznala, da sta ukradla čevlje v farovžu. Sta to dva mlada postopača, 23-letni Konrad Kapun, pekovski pomočnik iz Male Nedelje, in 22-letni Albert Vinčec, zidarski delavec iz Čentbe. Oba sta bila izročena v sodne zapore, kjer sedaj lahko preiščujeta o svoji »podjetnosti«.

## Muke na električnem stolu

KAKO ŽIVI NA SMRT OBDOJENI HAUPTMANN V SVOJI CELICI. CEREMONIJE USMRITIV. LJUDSKI NAPREDEK OD DOBE INKVIZICIJE DO DANES

Strokovnjaki so že mnogokrat razpravljali o vprašanju, ali bi ne bilo bolj humano, če že obstoja smrtna kazen, da bi na smrt obsojeni človek sam zadostil pravi in bi izvršil samomor. Stara Grčija, domovina filozofov, je sicer poznala tak način smrtne kazni. Sokrat je moral izpiti strup v ječi, ki je bila kakor jo opisujejo, zelo udobna. Težko je ugotoviti, v koliko je bil strup ugodnejši in bolečine smrti manjše ter se je prav zaradi tega tudi težko odločiti za to ali drugo mišljenje. Vprašanje je, če bi bil prisilni samomor v resnici bolj človeški od nasilno izvršene smrtne kazni? Zgodovina nam pove, da je prisilni samomor, ki ga je poznala kot smrtno kazen stara Grčija, odpravila krščanska vera, ki smatra samomor za smrtni greh.

Nastane pa drugo vprašanje, če bi bil človek, ki je na smrt obsojen, voljan izvršiti samomor? Če bi ne bil, bi bila tako smrtna kazen še bolj nečloveška, ker bi bil obsojenec izpostavljen trpljenju lučnega strahu pred samomorom in končno še trpljenju justifikacije. Mnenje je, da bi večina obsojencev ne bila pripravljena storiti te usluge rablju. Neki angleški na smrt obsojeni zločinec je cinično odgovoril, ko so ga vprašali, če bi mu bil samomor lažji, da nikakor noče vršiti posla krvnika, ki je za to plačan. Oblasti pa menijo, da bi večina zločincev imela smelost za samomor, ker niso redki primeri, ko se je zločinec v zadnjih trenutkih s silo obotavljal iti pod vešala, giljotino ali električni stol. Zato je v vseh državah navada, da so na smrt obsojeni zločinci strogo zastraženi, ko jim je bila prečitana smrtna obsodba.

Dan in noč je močno zastražen tudi na smrt obsojeni zločinec Hauptmann, ki je umoril Lindberghovega otroka. Stražniki ga bodo nadzirali vse do smrti. Ponekod je sicer strogo prepovedano paznikom pogovarjati se z na smrt obsojenim zločincem, vendar je to težko preprečiti. Dva človeka, ki sta blizu drug drugega v tako mučnem razpoloženju, prav ne moreta neprestano molčati. Tak razgovor pride sam od sebe.

Hauptmann pa je izpostavljen dvojnemu trpljenju. Žena, ki ga obišče vsak dan, ga muči s svojo žalostjo, njegov zagovor nik pa z neprestanimi nadami. Pastor mu vsak dan pravi, kako ga Bog pričakuje. Med tem pa ga v resnici čaka prosekura kot predmet za zanimivo avtopsijsko. Reporterji najrazličnejših listov vsak dan obiskujejo Hauptmannovo celico in sproti zabeležijo, četudi en sam Hauptmannov vzdih. Obiskali so ga v celici celo založniki in mu ponujali ogromne vsote, naj bi napisal svoje spomine. Moralno trpljenje na smrt obsojenega Hauptmanna pa bo trajalo še precej dolgo, ker se

je njegov zagovornik pritožil zoper smrtno obsodbo in čaka na odločitev višje instance. Obsojenec sam pa je že nestrpen in nima upanja, da bo ušel električnemu stolu. Četokrat izrazi na dan željo, da bi najrajši videl, če bi se vse to čimprej izvršilo. Najstrašnejše je čakanje v takem položaju.

Ameriška sodišča dopuščajo, da smejo na smrt obsojenega zločince obiskovati vsak dan njegovi sorodniki. V njegovo celico sicer ne smejo, pogovarjajo se pa lahko skozi linico na vratih. Spati sme kolikor se mu zljubi, izbirati pa sme tudi jedi za kosilo in večerjo.

Justifikacija na električnem stolu se mora v Ameriki izvršiti vselej ob 9. uri dopoldne. Pred usmrčitvijo pride v celico sodnik, ki mu našteje vse njegove grehe ter ga opozori, da je prišla zadnja ura. Takoj nato obišče obsojenca duhovnik, ki ostane pri njem vse do njegove smrti. Za zajtrk si sme izbrati pečene piške, salato, slaščice, sadje, kavo in cigarete. Po zajtrku ga obiščejo rabljevi pomočniki, ki mu obrijejo glavo, da more električni tok bolj učinkovati.

Zločincu zvežejo roke na hrbtu. Ko se odpro vrata celice, mora obsojenec v spremstvu do sobe, v kateri je električni stol. Soba je tako močno razsvetljena, da večina obsojencev napol oslepi. Električni stol je postavljen na vzhvišenem kraju. Na bolj slabo razsvetljenem prostoru se zbero sodniki, duhovnik in ostale osebe, ki morajo prisostvovati po zakonu justifikaciji. V sobi mora biti absolutna tišina. Nikdo ne sme po zakonu spregovoriti niti besedice in sliši se samo prasketanje novinarskih peres. Dokler niso končane vse priprave, mora stati obsojenec pri zidu, niemu ob strani stoji duhovnik, ki mu here citate iz svetega pisma. Okrog električnega stola stoje oboroženi stražniki, v njihovi bližini pa prosekator v belem plašču.

Ko sede obsojenec na stol, ga rabljevi pomočniki privežejo z jermeni. Na glavo mu povežejo jekleno čelado, na roke in na vrat pa mu pritrdijo elektrode. Ko se pomočniki odstranijo, pritisne krvnik na gumb in električni tok napetosti 2.000 voltov kroži po obsojenčevem telesu polni dve in pol minuti. Ko ugotovi zdravnik smrt, izgovori sodnikom naslednje ritualne besede: »Izjavljam, da je ta človek mrtev.«

Smrtno kazen na električnem stolu so Američani uvedli pred 35 leti.

**Daružite za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!**



Alphonse Daudet.

## GREH ŽENE

ROMAN

24

Pozneje sem izvedel, da ji je očital kometiranje z nekim glasbenikom v zdraviliški dvorani, ker bil je ljubosumen, ljubosumen do zlobe in pripravljen jo tudi preteptati. V njegovih očitkih je pa bilo glavno to, da je prevarala svojega moža. In ko sem slišal to tiho, nervozno, zadirčno in enolično ječanje žene, ki sem jo tako ljubil in sem čutil, da trpi tu tik poleg mene in so njene solze izvabile tudi meni mokrato v oči. Sem si očital podlost in strahopetnost in sem se vrgel v joku in kriku na posteljo, da bi v blazinah zadušil svojo sramotnost. O, kako temno je v naših revnih dušah, kadar jih ne razsvetljuje molitev! Tedaj še nisem znal moliti.

Rano jutraj je odšel Irenin ljubimec iz hotela sam s svojim stojalom in škatlo. Odšel je slika gore. Moja žena je menda še spala, ker v sobi je bilo vse čisto tiho. Odprl sem vrata in vstopil v sobo, nič ne vem več, ali kot morilec ali kot mož, da jo ubijem ali objamem. Naenkrat sem stal pred njo. Ropot, ki sem ga napravil s svojim prihodom, jo je napol prebudil, ker se je obrnila, a z globokim in težkim vzdihom spet zaspala v trudno

jutranje spanje. To slabo prebito noč je menda sama ležala v postelji in je spal on na divanu, ker so bile po njem razmetane odeje, kar je še povečalo neurejenost te ozke sobe, polno kovčegov in oblek, razsvetljeno z dvojno svetlobo jutrnjega neba in bližnjega jezera. Kako sem bil ginjen, ko sem znova videl svojo ljubljeno na tej popotni hotelski postelji v istem koketnem položaju, v katerem sem jo nekoč tako često obožujoče opazoval: eno roko je spodvila pod lase, drugo pa vrgla po odeji. In te roke so me s svojo golo poltjo čisto zaslepile. Da, tisti hip sem bil trdno prepričan, da jo ubijem in tako onemogočim, da bi še kdaj pripadala onemu človeku; ko pa sem se s tem namenom sklonil k njej, jo je vso pretresel jecljaj otroka, ki je zaspal preplašen in ihtav. Opazil sem tedaj, da ima krvave oči in na trepalnicah še ostanke solz, in obšlo me je tako silno usmiljenje do nje, da se je ves moj srd razbil pred to neodgovornostjo in slabostjo v popolni nič. Ah, naj govori kar hoče oni drugi, oni prodajalec fraz, ko nam z lepo teatralno gesto ukazuje: »Ubij jo!« Kdor to stori, mora imeti v

sebi nagon ubijalca, dušo podleža in roko krvnika... In odšel sem, ne da bi se še obrnil; uro pozneje sem že odpotoval. Ko sem se vrnil v Pariz, nisem bil več sposoben za svoj posel; zatekel sem se semkaj, kjer sem se čutil tako osamljenega in nesrečnega, da sem naposled segel po samokresu, in to tokrat proti samemu sebi... Ta mala rdeča brazgotina, ki sem si jo izvrtal v glavo — stari Mériveret je razgrnil lase, da pokaže vdrtino — ta vdrtina krogle me je držala dva meseca na robu življenja in smrti: bil sem kakor brez uma. Ko se je moj razum zopet prebudil, sem našel poleg sebe sijajnega človeka, upravnika svetnika, ki je zdravil mojo dušo, in ko jo je ozdravil, so se moje roke po zakonu usmiljenja in odpuščanja same razklenile, da objamejo njo, ki sem jo še vedno ljubil in je imela eno samo željo, vrniti se k meni. Uboga mala reva, kakšna je bila ta vrnitev! Mršava in vsa spremenjena, z rdečimi pegami na licih, podobnih bolnemu bukovemu listju, je v tistih šestih mesecih svobodne ljubezni tako propadla, ko da se je vrnila iz bolnišnice. Upal sem, da ji bo ta lepi zeleni kraj, ki leži tako ugodno med gozdom in reko, spet vrnil izgubljeno zdravje. A ona je še dalje propadala, propadala še celo tedaj, ko je preživela zimo v svojem rojstnem kraju pri Blidahu, sredi gozdička oranž. In često mi je z divnim smehljanjem svo-

jih lepih oči, ki so se vedno bolj širile, tiho govorila: »— Ljubim te, srečna sem, pa vendar moram oditi... Kakšna usoda!« Vendar sem upal v svojo strastno ljubezen in njeno mladost... In zares, naenkrat se ji je vrnilo življenje, ali vsaj videz življenja in želja po njem — to so storili na čudovit način Herscherjevi romani. Vse zadnje poletje svojega življenja je prebila na tem našem vrtu, ki ga vidite tam preko ceste, čitajoč neprenehoma nežne povesti in ljubezni tega romancierja, največkrat pa »Zlato veziljo«, katero je zaradi pojava one lepe Yamine nad vse ljubila in oponašala celo njeno nošo, obleko iz svetlega baržuna in dolge pletenice. »Kaj bi rekel avtor,« me je večkrat vprašala, »ko bi me videl oblečeno tako, kakor je bila Yamina? Sem ji podobna?« Dasi tega nisem vedel, sem ji vendar odgovarjal: »Gotovo!« Pri tem sem pa mislil, kako bi tudi romancier, ko bi bil navzoč, videl ono, kar sem videl jaz: tam za naslanjačem te koketne Yamine lepih, a vročinskih oči njeno bolniško perilo, razvešeno po balkonu sobe, njene blazine in rjuhe, vse mokre od potu bolnice, ki nikoli ni mogla spati. Da jo razveselim in poživim, sem jo vprašal nekega dne, če bi jo veselilo seznaniti s Herscherjem, ker bi mu, ako želi, pisal naj naju obišče.

(Se bo nadaljevalo)

## Bo za očke se je pričel...

OTVORITEV POMLADANSKE PRVENSTVENE SEZONE. SK SVOBODA SI JE V OGORČENI BORBI PRIBORILA DVE TOČKI. ČASTEN PORAZ SK ŽELEZNIČARJA V LJUBLJANI.

V Mariboru se je včeraj pričelo tekmovalje za prvenstvo ljubljanske nogometne podzveze. Prizorišče je bilo igrišče SK Svobode, in sicer sta se tamkaj v boju za točke srečali enajststori ISSK Maribora in SK Svobode. Zanimanje za tekmo je bilo precejšnje in okrog 600 gledalcev je sledilo posameznim fazam te težke in do zadnjega ogorčene bitke za številke v tabeli. Težka in dolgotrajna bo bitka za placement, trajala bo 19 nedelj — mesto odločilnih bojov pa bo tudi razumljivo, da je prisostvovalo otvoritvi prvenstvene sezone veliko število gledalcev. Zaradi stavke zveznih nogometnih sodnikov so bili naši klubi prav za prav v veliki zadregi. No, pri nas stavka ni imela kvarnih posledic, kajti »materni« sodniki so rešili svojo nalogo prav dobro. Povdariti moramo, da se je včerajšnja prvenstvena nedelja končala brez najmanjših incidentov tako, da lahko mirno pričakujemo nadaljnje borbe tudi brez »diploiranih« sodnikov. Do prihodnje nedelje, ki nam bo prinesla tekmo med SK Celjem in SK Rapidom, izgleda prvenstvena tabela takole:

|              |   |   |   |   |       |    |
|--------------|---|---|---|---|-------|----|
| Ilirija      | 7 | 5 | 1 | 1 | 30:9  | 11 |
| ČSK          | 7 | 4 | 3 | 0 | 21:8  | 11 |
| Železničar   | 7 | 4 | 1 | 2 | 20:17 | 9  |
| Rapid        | 7 | 4 | 0 | 3 | 20:10 | 8  |
| ISSK Maribor | 8 | 3 | 1 | 4 | 12:20 | 7  |
| SK Celje     | 7 | 2 | 1 | 4 | 11:14 | 5  |
| Svoboda      | 8 | 2 | 1 | 5 | 16:43 | 5  |
| Hermes       | 7 | 1 | 0 | 6 | 12:21 | 2  |

V tabeli je upoštevan rezultat jesenske prvenstvene tekme med Ilirijo in Hermesom, ki se je predčasno zaključila z rezultatom 2:1 za Ilirijo.

SK Svoboda : ISSK Maribor 4:2 (2:1). Novinec v podzvezni ligi — SK Svoboda — se je za letošnjo prvenstveno sezono temeljito pripravil. Vidi se, da je enajststori vzela svojo prvenstveno nalogo z najresnejše strani in jo je treba zaradi tega smatrati za tekmečca, s katerim bo imel vsak nasprotnik vsaj na igrišču SK Svobode — veliko opravka, tako, da si s pomočjo Svobode ne bo mogel fabricirati količnika kot si je na primer lansko leto ČSK na domačih tleh. Prvi nasprotnik, ki je moral to verjeti, je bil včeraj ISSK Maribor. Res je sicer, da je moralo moštvo nastopiti včeraj brez nekaterih »kononov«, toda moštvo je predvajalo tako slabo igro, da si tudi morebitne zmage ne bi zaslužilo. Glavna hiba je bila včeraj pomanjkanje elana in ambicije, s katerimi vrtilami se je prav odlikovala enajststori Svobode. Tudi je bila igra ISSK Maribora precej raztrga-

na in nekoristna. Nekateri igralci, predvsem Konič, Jurgec in Miloš so se res potrudili, toda zaman in moštvo je moralo po ogorčeni borbi zapustiti igrišče poraženo in prepustiti dve dragoceni točki nasprotniku.

Svoboda si je zmago zaslužila, o tem ni dvoma. Kot četa pa enajststori ni povsem zadovoljila. Predvsem manjka skupna igra, ki bo proti močnejšemu nasprotniku neobhodno potrebna. Pač pa imajo igralci odličen start, kar je pripomoglo do tega, da so se nevarni napadi nasprotnika razbili.

Sam potek tekme je bil značilno prvenstveni. Bila je pač borba za točke.

Sodil je načelnik nogometnega odseka SK Rapida g. Kesper objektivno in tudi dobro.

V predtekmi sta igrali za prvenstvo rezervi ISSK Maribora in SK Svobode. Tekma se je končala neodločeno s 3:3 (1:2). Sodil je aktivni igralec SK Rapida g. Klipsteter.

ASK Primorje : SK Železničar 3:2 (0:1).

SK Železničar se je odzval povabilu ASK Primorja in odigral prijateljske tekme v Ljubljani ter včeraj nastopil proti liginemu moštvu. Težka in odgovorna je bila pot naših Železničarjev v Ljubljano, toda reči moramo, da so častno zastopali mariborski nogomet. Zadnja leta smo kar navašeni, da mariborski klubi ne uspevajo proti Primorju in Iliriji, vsaj na ljubljanskih tleh ne. Zato je tembolj razveseljiva vest, da je SK Železničar podlegel le z razliko enega gola in še tega po lastni krivdi — saj je bil avtogol.

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: Ilirija : Slovan 8:0 (2:0). Zagreb: Concordia : Gradjanski 1:1 (1:0).

Gradec: FC Graz : Wacker 5:1; Sport klub : Herta 3:0, GAK : Eggenberg 6:1, Hakoach : Bewegung 2:1, Gratkorn : Austria 2:1, Südbahn : Eggenberg 2:1. Pokalne tekme.

Praga: Slavia : FC Plzen 2:2, Teplitzer FC : Bohemians 3:0, Sparta : Židenice 6:1, FC Prostějov : DFC 1:0, Viktoria Plzen : Čechie Karlin 1:0.

Uspela boksarska prireditev SK Svobode

Boksarji SK Svobode premagali SK Slovana iz Ljubljane s 4:2.

V spodnji kazinski dvorani je priredila preteklo soboto nadvse agina težkoatletska sekcija SK Svobode boksarske borbe, pri katerih so nastopili boksarji

SK Svobode in SK Slovana iz Ljubljane. Svoboda je po sobotnem nastopu ponovno dokazala, da silno napreduje. Dvorana je bila nabit polna gledalcev, dokaz, da se naše občinstvo zelo zanima za težkoatletski sport, ki pa se ga je v zadnjih letih precej zanemarjalo. Sobotna borba je prinesla mariborskemu sportu nove laurike, saj so požrtvovalni Svobodaši premagali odlične zastopnike bele Ljubljane.

Boksarski večer so otvorili subjuniorji SK Svobode, in sicer je Fajdiga premagal po točkah Petka, Ribar je v tretjem kolu s knoch-autom zmagal nad Pacikom, Gojznik pa je premagal v tretjem kolu Kaiserja.

V dvoboju Slovan : Svoboda so bili rezultati naslednji:

Kategorija welter: Kaiser I (Svoboda) je premagal Seunigga (Slovan), in sicer v tretjem kolu.

Polteška kategorija: Ipavec (Svoboda) je zmagal v 35. sek. s k. o. nad Zupanom (Slovan).

Srednja kategorija: Heller (Slovan) je premagal po petem kolu Štruklja (Svoboda).

## Ptuj

Učni tečaj za popraviljanje tehtnic. Dne 7. t. m. (prihodnji četrtek) ob 8. uri se začne v Ptuj učni tečaj za popraviljanje tehtnic. Tečaj ima namen, da za popravila vseh vrst tehtnic in meril, ki jih sedaj opravljajo le redki, takih popravil bolj ali manj večši ključavničarski in mehanski podjetniki, usposobi večje število rokodelcev in s tem posebno posestnikom meril zmanjša stroške za popravila pri preoddaljenih tvrd-

kah. Da se udeleženci tečaja čim bolj usposobijo za taka dela, bo tečaj trajal preko 3 tedne in bosta praktična dela poučevala 2 strokovnjaka tt. Rebek iz Celja, specialist za razne vrste tehtnic in za najrazličnejša popravila. Poučevala se bo tudi teorija, kolikor je to potrebno, ker taka dela zahtevajo tudi poznanje zakonitih predpisov glede meril. Predavanja bodo celodnevna in bodo trajala do 30. t. m. Prilika za temeljito izobrazbo je tem ugodnejša, ker se prav v tem času vrši v Ptuj tudi uradna kontrola mer in utežev, tako, da bodo popravljena merila takoj prišla tudi v uradni pregled in odobritev. Tečaj priredi zborniški obrtnopospeševalni zavod po svoji mariborski poslovilnici.

## Povratek Byrda.

Znameniti polarni raziskovalec Byrd je z več člani svoje polarne ekspedicije prispel na króvu parnika »Jakob Rupert« v Konedin na Novi Zelandiji. Ekspedicija je imela prav lepe uspehe, saj je odkrila 200.000 kvadratnih milj novega sveta v Antarktidi, ki je postal last Zedinjenih držav. Čeprav so bili vedno v življenjski nevarnosti, ni imela ekspedicija nobenih človeških žrtev. Ostali del ekspedicije, ki je še ostal na króvu parnika »Bear of Okland«, bo skušal nadaljevati raziskovanje vzhodnega dela Dežele Edvarda VII. ter bo odpotoval potem v Valparaiso. Byrd je izjavil, da je bil glavni namen ekspedicije ugotoviti, če je možna zveza med Deželo Mary Byrd in glavnim antarktičnim kontinentom. Na podlagi opazovanj so ugotovili, da taka zveza res obstoja. Ekspedicija je opravila mnogo znanstvenega dela, ki ga bo proučevala v naslednjih letih.

## Prodaj

HALO! HALO! Kurivo pocenil Premog, kosevec, 100 kg 36 Din, bukova, žagana drva m<sup>3</sup> 105 Din, kolobarji, komad 4.50 Din. Dostavlja vsako množino Pistor, lesna trgovina, Mlinska ul. 18 913

## Kupim

OTROŠKI VOZIČEK dobro ohranjen, kupim. Naslov v upravi »Večernika«. 908

## Posest

HIŠA na prodaj. Delavska 6. 907

## Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam. Aleksandrova c. 14. 911

## Stanovanje

BOLJŠEGA DELAVCA sprejem na stanovanje in hrano. Frankopanova ulica 15 914

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

DAMSKÉ TORRICE slikane 8", začete 15". Teden ročnih del BUDEFELDT

## Zahvala

Za sočustvovanje ob izgubi mojega nepozabnega moža

Ivana Leskovarja

se tem potom zahvaljujem vsem darovalcem vencev, mariborskim postičkom, hišnim stanovalcem, godbi »Omladina«, ženski zvezi in vsem drugim, ki so spremljali mojega pokojnega moža na zadnji poti.

Zalufjoča soproga.